

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Політологія

спеціальності **С2 Політологія** (0312 Political sciences and civics)

галузі знань **С Соціальні науки, журналістика та інформація**

Проект

Чернівці
2025 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії спільноти ЗВО, національної та галузевої академії наук, тощо.

- 1.
- 2.
- 3.

Б. Рецензії зовнішніх стейкхолдерів

- 1.
- 2.
- 3.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Політологія» (0312 Political sciences and civics) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С2 Політологія галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інструкцій МОН України та згідно Положення «Про розробку та реалізацію освітніх програм у ЧНУ», затвердженого Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол 4 від 27.04.2020).

Освітньо-професійна програма містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОПП розроблена робочою групою у складі:

Керівник робочої групи – гарант ОП Юрійчук Євгенія Петрівна, проф. кафедри політології та державного управління факультету історії, політології та міжнародних відносин, д. політ. н., доц.

Члени робочої групи:

1. Круглашов Анатолій Миколайович, зав. каф. політології та державного управління, д. політ. н., проф.
2. Бурдяк Віра Іванівна, проф. каф. політології та державного управління, д. політ. н., проф.
3. Ротар Наталія Юріївна, проф. каф. політології та державного управління, д. політ. н., проф.
4. Цікул Ірина Василівна, доц. каф. політології та державного управління, к. політ. н.

Представники роботодавців:

5. Гуйтор М., перший заступник Голови Чернівецької обласної ради к. політ. н., доц.
6. Колесніков О., голова ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», к. політ. н.

Представники здобувачів вищої освіти:

7. Савченко Євген Михайлович, член Молодіжного парламенту при Чернівецькій міській раді, студент II курсу за спеціальністю 052 Політологія;
8. Шпірний Даніїл Романович, студент I курсу ОПП «Політологія» за спеціальністю 052 Політологія.

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
<i>Керівник робочої групи</i>						
Юрійчук Євгенія Петрівна	професор кафедри політології та державного управління. Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Чернівецький державний університет, 1984 р., історія, історик, викладач історії та суспільствознавства Диплом з відзнакою ИВ-I № 210518 від 18.06.1984 Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1997 р., правознавство, юрист. Правознавство, державно-правова спеціалізація, Диплом з	Доктор політичних наук, спеціальність 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку, диплом ДД № 001986 від 25.04.2013. Тема дисертації: «Роль міжнародних організацій в електоральній і референдній легітимізації влади на пострадянському просторі». Доцент кафедри політології та соціології, атестат ДЦ № 003064 від 8.10.2001, протокол № 4/ 56-Д. (052 – політологія)	32 роки	Основними напрямками наукової діяльності є фундаментальні та прикладні наукові дослідження проблем міжнародних відносин та міжнародної безпеки; європейської та євроатлантичної інтеграції, виборчих систем держав світу, виборчих та референдних процесів в Україні та державах світу, функціонування електоральних інститутів; легітимності, легітимізації та легітимації політичної влади, політичного контролю, політичної корупції, політичної історії України. Автор більше 160 науково-методичних праць: 1 одноосібної монографії, 1 монографії в співавторстві, 7 розділів в колективних монографіях, 2 навчальних посібників, статей у наукових словниках, понад 70 наукових статей. Серед останніх публікацій : Антонюк Д.І., Юрійчук Є. П. Корупційні ризики у взаємодії між публічною владою та приватним сектором у сфері закупівель: теоретичний аспект. <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування.</i> № 1. Том 36 (75). 2025. С. 1-6. https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/1_2025/3.pdf (Категорія Б). Karvatska S., Yuriychuk Y. , Chepel O. The Peculiarities of the Reform of Local Self-Government: Examples of Ukraine, Latvia, and Poland. <i>Studia Regionalne i Lokalne.</i> Nr 2(92). 2023. P. 7-22. ISSN 1509-4995 E-ISSN 2719-8049 doi: 10.7366/1509499529201 (Scopus).	Міжнародне стажування Центр Східної Європи Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні (CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UNIWERSYTETU MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE) «Підвищення ефективності професійної діяльності та формування нових компетенцій у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності викладача в умовах пандемії Covid-19». Наказ № 59-від, 26.02.2021 р. Березень-квітень 2021 р.

		відзнакою ЛЗ № 001219 від 30.06.1997		Yuriychuk Y., Yuriychuk Y., Opinko S. Administration of Election and Referendum Processes in the Regions of Ukraine in the Post-War Period: Security and Legitimation Challenges. <i>The legitimacy of new regionalism in the European integration process</i> / coord.: Polgár István, Mircea Brie. Debrecen: Debrecen University Press; Oradea: Editura Universității din Oradea, 2023, p. 129-140. Yuriychuk Y., Komolov A. Civil Society Control Over Using Digital Technologies in the Election Process in the Context of European Integration <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i>. Зб. наук. праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2023. Т. 12. DOI: https://doi.org/10.31861/mediaforum.2023.12.170-181 (Index Copernicus, Категорія Б). Юрійчук Є., Гринишин Є. Місцевий референдум в Україні: демократія vs. маніпулювання (case-study Чернівецької громади). <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей</i>, 2023. № 47. С. 279-288. (Index Copernicus, Категорія Б). Юрійчук Є. Євроінтеграція України: легітимувальна діяльність європартій в ході активної фази російсько-української війни. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i> : зб. наук. праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. Том 11. С. 96-114. URL: https://doi.org/10.31861/mediaforum.2022.11.96-114. (Index Copernicus, Категорія Б). Yuriychuk Y., & Komolov, A. Вплив глобальних пандемічних викликів на легітимацію виборчих і референдних процесів. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>. 2022. № (45). С. 205-214. URL: https://doi.org/10.31861/mhpi2022.45.205-214. ISSN 2519-4518. (Index Copernicus, Категорія Б). Юрійчук Є. Транскордонне співробітництво між Україною та Румунією: легітимувальні можливості інтернет-комунікації. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i> : зб. наук. праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. Том 10. С. 143-162. URL: https://doi.org/10.31861/mediaforum.2022.10.143-162 (Index Copernicus, Категорія Б). Yuriychuk Y., Opinko S. Cooperation of Ukraine with EU and NATO on combatting the Russian Federation hybrid threats. <i>Roznik Chelmski</i>. Tom 25. Chelmski : Drukarnia Wydawnictwa ARKA, 2021. P. 317-330. ISSN 1425-6665.	(180 год./6 кредитів) Сертифікат. Підвищення кваліфікації Офіс підтримки вченого Вебінар «Європейські програми – грантові можливості та практичні рекомендації» для науковців Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (3 год./0,1 кред.) ЕКТС 25-26 квітня 2023 р. Сертифікат № 981. https://drive.google.com/file/d/1J74CBApkS96Fyy_mJuqM_wQG4M3FSZm3i/view?usp=share_link Тренінг «Стратегічні комунікації Європейського Союзу: протидія деструктивним впливам» у рамках реалізації проєкту ERASMUS+ JEAN MONNET MODULE @EU Strategic Communications: Counteraction to Destructive influences: № 101047033 – EUSCCDI – ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH (80 год./2,7 кред.)
--	--	--	--	---	---

				(Index Copernicus, Категорія Б). Юрійчук Є. П., Опінко С.О. Діяльність зовнішньополітичних органів влади України в ООН і міжнародних судах щодо протидії російській гібридній агресії. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей.</i> Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. Т. 43. С. 117-135. DOI: 10.31861/mhpi2021.43.117-135. ISSN 2519-4518 ISSN 2617-2372 (Online) (Index Copernicus, Категорія Б). Yevheniya Yuriychuk, Dmytro Antoniuk. Clientelism in the electoral process as a manifestation political corruption. Case of Ukraine. <i>Wschód Europy / Studia Humanistyczno-Spoleczne.</i> Vol 7, 1 / 2021. P. 101-118. DOI:10.17951/we.2021.7.1.101-118. (Index Copernicus). Юрійчук Є. П., Свірнюк Н. В. Інтерпеляція як засіб парламентського контролю уряду в контексті легітимізації влади: європейський досвід. <i>Регіональні студії</i>, 2020. С. 69-74. URL: http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/20/13.pdf (Index Copernicus, Категорія Б). Юрійчук Є. П., Свірнюк Н. В. Інституційні особливості Рахункової палати як суб'єкта парламентського контролю в країнах ЄС та Україні. <i>Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.</i> Сер. Державне управління. 2020. Т. 31 (70). № 1. С. 91-96. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/1_2020.pdf (Index Copernicus, Категорія Б). Юрійчук Є. П. Формування поняття «легітимність» у вищій школі в контексті рекомендацій ЄС. <i>Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.</i> 2020. Вип. № 27. http://journals.uran.ua/index.php/2308-4855/article/view/204668. http://journals.uran.ua/index.php/2308-4855 (Index Copernicus, Категорія Б). Під її керівництвом захищено 1 кандидатська дисертація та 1 – здобувача наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 Політологія з політичних наук.	20.09-07.12.2023 р. Сертифікат АС 2023-5579 Національний семінар з дипломатичного та консульського права. 9-10 грудня 2023 року, ELSA Chernivtsi, кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Євгенія Юрійчук – доповідач. https://law.chnu.edu.ua/natsionalnyi-seminar-z-dyplomatychnoho-ta-konsulskoho-prava/ Презентація та публічна дискусія Дослідницька служба Верховної Ради України та Програма USAID «РАДА: наступне покоління» «Документи політики в законодавчому процесі: законодавство і практика Шотландії» 13 березня 2024 року. https://us06web.zoom.us/j/88058213955?pwd=IwXsWzPAR4qQ14xX82I6kDpQAv7ItM.1 Літня наукова школа «Інформаційно-комунікативні
--	--	--	--	--	--

				Здійснює наукове керівництво підготовкою кандидатських дисертацій двох аспірантів кафедри, а також керує науковою роботою студентів. Підготувала переможця II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з політології (1 місце) (Гринишин Є. – 2021 р.); 3-х переможців I етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (2022, 2025) за напрямками «Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом» і «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; філософія права». Є членом Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Виконує функції члена редакційної колегії часопису Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. https://journals.chnu.edu.ua/mediaforum/about/editorialTeam. Працювала в складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з політології 2017, 2018, 2019, 2020 рр. Брала участь в експертних опитуваннях: «Сучасний стан, пріоритети та перспективи розвитку системи громадянської освіти в Україні». Листопад 2023 року. ГО «Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова». https://forms.gle/Ly9QbpGmp9NLvDXLA Лист № 49/6 від 14.11.2023 р. Опитування, присвячене дослідженню політичних цінностей та політико-ідеологічних орієнтацій громадян України в умовах російської агресії. Жовтень 2022. ГО «Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова». https://forms.gle/qEza4YwpSREv34mdA Лист №0171 Від 17.10.2022 Політична ситуація в Україні. ГО «Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова» Жовтень 2021 року https://forms.gle/Jw3T8BuHbNBpXNGF9 Лист №135/6 Від 26.10.2021р. Опитування експертів, присвячене проблемам подолання негативних соціальних наслідків епідемії COVID-19 в	технології та міжсекторальна взаємодія у сфері державної служби» 18-21 червня 2024 року. Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби. Сертифікат № ЛНШ-210624-295. 1 кредит ЄКТС (30 год.). Міжнародне підвищення кваліфікації (вебінар). Інститут справ адміністрації публічної ISAP (м. Люблін, Республіка Польща) та IESF Міжнародна фундація науковців та освітян. 3 01 по 10 квітня 2025 року (м. Люблін, Республіка Польща). «Інноваційні цифрові інструменти для дистанційного навчання: при підготовці здобувачів освіти в країнах Європейського Союзу та Україні». 10.04.2025. 1,5 ЄКТС, що включає наступні дисципліни: Методи викладання соціальнополітичних
--	--	--	--	--	---

					Україні. Листопад 2021 року ГО «Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова». https://forms.gle/Jw3T8BuHbNBpXNGF9 Лист №138/6 Від 04.10.2021р. Брала участь у проєкті «Проблеми євроатлантичної інтеграції та європейської безпеки: науково-методичне забезпечення впровадження у шкільну освіту» (за підтримки Міністерства освіти і науки України, 2008 р.). Член громадських організацій «Буковинський політологічний центр», «Буковинська партнерська агенція (НУГО, Чернівці, Україна)», «Українське історичне товариство ім. М. Грушевського».	дисциплін у закладах вищої освіти, Педагогічний професіоналізм викладання політичних наук, Виборчі системи, голосування та референдуми. Сертифікат ES № 23368 10.04.2025.
Члени робочої групи						
Круглашов Анатолій Миколайович	Професор, завідувач кафедри політології та державного управління, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Чернівецький державний університет, 1988, Історик. Викладач історії та суспільство-знавства Диплом з відзнакою ІВ-І № 210661, виданий 18 червня 1988 р, реєстраційний № 2.	Доктор політичних наук, 23.00.01 – теорія та історія політичної думки, диплом ДД №002362 (протокол №5-11/6 від 12.06.2002). Тема дисертації: «Політичні ідеї Михайла Драгоманова» Професор кафедри політології та соціології, атестат ПР № 002945 від 17.02.2005 (протокол №1/17-П)	36	Основними напрямками наукової діяльності є фундаментальні та прикладні наукові дослідження з історії політичної думки, теорії політичної науки, етнонаціональних процесів, європейської та євроатлантичної інтеграції, політичної регіоналістики, розвитку громадянського суспільства та виборчих процесів. Відповідно, за ними опубліковано понад 200 наукових робіт: 1 одноосібна та 9 колективних монографій, 2 навчальних посібники, близько 200 наукових статей. Серед останніх публікацій: Kruglashov A. The Reaction of International Organizations to Global Security Challenges. In: <i>Global Public Goods and Sustainable Development in the Practice of International Organizations. Responding to Challenges of Today's World</i>. Vol. Ed.: Ewa Latoszek and Agnieszka Kłos. Brill, 2023. P. 59-84. Kruglashov A., Sabadash N. Decentralisation Processes in Ukraine: Dilemmas of Democratisation and National Security. <i>Public Policy and Administration</i>, 2022, N 21 (1). P. 22-37. (SCOPUS) Круглашов А.М., Богачик Т.С., Ротар Н.Ю. та ін. Громадянська освіта в умовах безпекових викликів і загроз : навчальний посібник / за ред. А. М. Круглашова : Чернівецький нац. ун-т, 2022. 184 с. Kruglashov A., Kostenko.A. Public Oversight of Ukraine's European Integration Course. <i>Teorija in Praksa</i>. 2021. № 58 (1). P. 183-231 (SCOPUS) Круглашов, А., & Бургеа В. Здобутки і труднощі в	Міжнародне стажування Викладацьке стажування за програмою академічної мобільності ЕРАЗМУС+, Університет Орадя, Румунія, 22–31. 05. 2019 р. Лист підтвердження, № 346 від 21.05.2019 Сертифікат Університет Альберти (Едмонтон, Канада) Дослідницький проєкт «Децентралізація в Україні: прориваючись через нав'язану Кремлем федералізацію та неефективний централізм» Наказ № 89 від 25.02.2019 Сертифікат

				реалізації децентралізації влади в Україні. <i>Аспекти публічного управління</i>, 2021. № 19629(2). С. 68-76. (Категорія Б). Kruglashov A. Eastern Partnership vis-à-vis challenges and doubts. <i>Studia i Analizy Nauk o Polityce</i>. 2020. N 1. P. 65-78. Круглашов, Анатолій Миколайович, and Наталія Вікторівна Нечаєва-Юрійчук. Зовнішні та внутрішні чинники (де) стабілізації міжетнічних взаємин у Чернівецькій області. <i>Стратегічні пріоритети</i> 1 (2019): 65-72. (Категорія Б). Науковий консультант 2-х захищених докторських дисертацій з політичних наук і науковий керівник 18 захищених кандидатських дисертацій з політичних наук. Наразі здійснює керівництво аспірантами (3) та докторантами (2). Підготував низку призерів II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Ірина Петрова (2002 р., I місце); Ксенія Мілецька (2011 р., I місце); Омелян Тарнавський (2014 р., II місце). Ганна Бурдяк (2017 р., I місце), Вікторія Мазур (2018 р., III місце), Василь Бурега (I місце). Член науково-методичної комісії з вищої освіти МОН з політології (2015 – 2019 рр.). Заступник голови Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича; член Спеціалізованої вченої ради Д 26.181.01 в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України. Участь у проектах та грантах: 2019 – грант на дослідницький проект «Децентралізація в Україні: прориваючись крізь нав'язувану Кремлем федералізацію та неефективний централізм», Канадський Інститут українських студій, Університет Альберти, Едмонтон, Канада; 2018–2021 – учасник проекту Жана Моне «Посилюючи місцевий економічний зріст в прикордонних регіонах у процесі європейської інтеграції: кращі практики країн Східного партнерства» № 599948-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-SUPPA; 2018–2019 – керівник регіонального дослідницького проекту «Громадська підтримка інтеграції України до НАТО» , на замовлення Чернівецької ОДА; 2016–2018 – учасник проекту Жана Моне 564725-EPP-1-2015-1-MD-EPPJMO-SUPPA	03.09.2023-09.09.2023 Wroclaw University of Environmental and Life Science Annex 4 to the Terms and Conditions for travel services for representatives of Ukrainian HEIs within the framework of the project «Designing new Internationalization passes through the EU GREEN Consortium». Сертифікат. Університет Оснабрюк, ФРН Erasmus + Staff mobility for teaching and training between programme and partner countires 16 викладацьких годин, 12 днів. Сертифікат від 02.12.2022. Університет Гданський, Польща Confirmation of teaching period «Викладацька мобільність Erasmus + Staff mobility for teching» 8 годин викладання, 5 днів стажування. Сертифікат від 02.06.2023. <i>Підвищення кваліфікації</i>
--	--	--	--	---	---

					«Поглиблення порозуміння, інформування та комунікації ЄС в Східному партнерстві»; 2014–2018 – місцевий координатор TEMPUS INOTLES проекту «Інновації у вивченні та викладанні Європейських студій; 2013–2015 – керівник проекту «Формування регіональних і національних механізмів етнополітики в Україні», на замовлення МОН України. Керівник громадських організацій «Буковинський політологічний центр», «Європейські студії».	Стажування шляхом участі у Першому Міжнародному форумі політологів в Україні 26-27 січня 2024 р. Сертифікат 108/270124 (60 год./ 2 кредити ECTS).
Бурдяк Віра Іванівна	Професор кафедри політології та державного управління	Чернівецький державний університет, 1969 р., історик, викладач історії та суспільство-знавства Диплом Ш №335789 14.06.1969 р. Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1997 р., правознавство, юрист. Правознавство, державно-правова спеціалізація Диплом з відзнакою ЛЗ № 001231 30.06.1997 р.	Доктор політичних наук, 23.00.02 – політичні інститути та процеси, диплом ДД №004083, 09.02.2005, протокол №11-11/1. Тема дисертації: «Політичні трансформаційні процеси в Болгарії у посткомуністичний період». Професор кафедри політології та державного управління, атестат 12ПР №004424 від 19.10.2006, протокол №4/13-П. (052 – політологія)	48 р.	Основні напрями наукової діяльності – фундаментальні і прикладні дослідження політичних інститутів і процесів в демократичних державах; сучасні міжнародні відносини; інтеграція з ЄС; трансформаційні зміни в ЦСЄ; транскордонна співпраця, політична культура; розвиток громадянського суспільства, методологія політичних досліджень. Автор понад 400 наукових праць: 9 монографій, 11 навчальних посібників, 320 статей. Серед останніх публікацій: Бурдяк Віра. Труднощі формування демократичних політичних інституцій у сучасній Республіці Болгарія. <i>Політичні інститути та процеси у країнах Центральної і Східної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: колективна монографія</i> / за заг. ред.: Ю. Остапця і М. Токаря; [авт. колект.: В. Бурдяк, В. Бусленко, Є. Гайданка, І. Дудінська, В. Дудінський, М. Зан, Г. Зеленько, Н. Кічера, А. Ключкович, Н. Кононенко, Ю. Копинець, М. Лендбел, В. Литвин, Н. Марадик, Н. Нечаєва-Юрійчук, Ю. Остапець, М. Палінчак, В. Петрінко, А. Романюк, Н. Ротар, Д. Стебляк, М. Токар, М. Цірнер, Г. Шипунов]; Каф. політології і держупр.; Ужгород. нац. ун-тет. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. С. 355-394. Віра Бурдяк. Використання аналітичних інструментів у емпіричному дослідженні. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент: збірник наукових праць</i> . Чернівці: Чернівецький національний університет, 2023. Т.12. С. 23-46 (у співавторстві). (Index Copernicus, Категорія Б). Бурдяк В. Політико-психологічний компонент медіаграмотності vs маніпулювання ЗМІ суспільною свідомістю <i>Медіафорум</i> . 3б. наук. праць. Чернівці: ЧНУ, 2022. Т.10. С. 43-63. (Index Copernicus, Категорія Б). Бурдяк В. <u>Політична криза в Республіці Болгарія та можливість її врегулювання. Історико-політичні</u>	Підвищення кваліфікації Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, кафедра політичних наук, 28 жовтня 2020 р. – 8 грудня 2020 р. (Наказ № 333 від 02.11.2020 р.). Тема стажування: Вивчення нових технологій викладання курсів «Методологічні основи політичної науки», «Теорії політичного розвитку, «Прикладні аспекти сучасного біхевіоралізму». Довідка № 299 від 16.12.2020 р. (6 кредитів). Львівський національний університет імені Івана Франка. Сертифікат №20/251123 про стажування шляхом участі у VIII міжнародній науковій конференції «Політичні партії і вибори:

				<i>проблеми сучасного світу</i>: Зб. наук. ст. Чернівці: ЧНУ, 2022. Т. 46. С. 109-118 (в співавторстві). (Index Copernicus, Категорія Б). Бурдяк В. Польща в діяльності українських політичних інститутів після здобуття державної незалежності. <i>Спадщина Пілсудського та Петлюри. Минуле, сьогодення та майбутнє партнерства Польщі та України</i>. С. 54-174. Монографія / В. Балюк, М. Дорошко, В. Парух та ін.; наук. ред. В. Балюк, Ю. Макара, М. Дорошко. Київ : Ніка-Центр ; Люблін : Видавництво УМКС, 2021. 424 с. URL: https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2022/0104/090103-monografia-ua.pdf Burdiak V. Polska w działalności ukraińskich instytucji politycznych po uzyskaniu niepodległości państwowej. S. 153-170 / W: <i>Dziedzictwo Józefa Piłsudskiego i Symona Petlury. Przesłość, teraźniejszość i przyszłość partnerstwa Polski i Ukrainy</i>. Praca dedykowana mężom stanu Polski i Ukrainy. Monografia / Redakcja naukowa: W. Baluk, Ju. Makar, M. Doroszk. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin, 2021. S. 388. https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2021/1223/073411-dziedzictwo-jozefa-pilsudskiego-strony.pdf V. Burdiak. The Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration and Regional Implementation Practices. <i>Bialystok Legal Studies/ Białostockie Studia Prawnicze</i>. 2021. Vol. 26. Nr 1. P. 49-62. URL: http://bsp.uwb.edu.pl/wp-content/uploads/2021/03/Book-1.pdf Віра Бурдяк. Участь міжнародних організацій та національних держав у вирішенні міграційної кризи сучасності. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i> : зб. наук. праць. Чернівці : ЧНУ, 2020. Том 8. С. 13-31. (Index Copernicus, Категорія Б). Європейський Союз : вчора, сьогодні, завтра = Die Europäische Union : gestern, heute, morgen: навч. посібник / уклад.: Ю. Макара, В. Бурдяк, В. Макара, В. Семенко. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 400 с. V. Burdiak. Statistical Data Analysis of Socio-Economic and Demographic Losses of Labor Resources in Ukraine. <i>Montenegrin Journal of Economics</i>, 2020. Vol. 16, No. 2, 179-192 (Scopus).	українські та світові практики» 24-25.11.2023 р. Львів. 60 год (2 кредити ECTS). Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби. Літня наукова школа Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби. 18-21 червня 2024 р. Тема стажування: «Інформаційно-комунікативні технології та міжсекторальна взаємодія у сфері державної служби». Обсяг – 30 год. (1 кредит ECTS). Сертифікат №ЛНШ-210624-033. Міжнародне підвищення кваліфікації (стажування) «Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості : психолого-педагогічні аспекти». 07 лютого – 07 квітня 2025 р. 180 год (6 кредитів ECTS).
--	--	--	--	--	---

				V.Burdiyak. The constitutional basis for the separation of powers in Ukraine. “<i>Codrul Cosminului</i>”, 2020, Vol. 26, No. 1, p. 143-168. (у співавторстві). URL: http://www.atlas.usv.ro/www/codru_net/CC_26/1/pdf/separation.pdf (Scopus). Бурдяк В. Тенденції авторитаризму і популізму в діяльності політичних лідерів та партій Болгарії. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>: Збірник наукових статей. Чернівці: ЧНУ, 2020. Т. 42. С. 136-147. (Index Copernicus Value). V.Burdiak. Economic Security Management of Ukraine in Conditions of European Integration. <i>Montenegrin Journal of Economics</i>. 2019, Vol. 15, № 3, P. 137-153 (у співавторстві) (Scopus). Науковий консультант захищеної докторської дисертації і науковий керівник 14-и захищених кандидатських дисертацій з політичних наук. Здійснює керівництво ще двома аспірантами. Підготувала низку призерів II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з політології: М. Герман (2013, I місце), А. Репецька (2016, II місце), Д. Царенко (2017, II місце), О. Мацьопа (2017, II місце) та I етапу (2023, 2024, 2025). Член експертної комісії МОН по захисту дисертацій з філософії, політології, соціології (2010 – 2019 рр.). Член Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. https://www.chnu.edu.ua/nauka/zdobuvachu-naukovoho-stupenia/postiino-diiuchi-spetsializovani-vcheni-rady/spetsrada-d-7605103/ Офіційний опонент докторської дисертації Ключковича А.Ю. на тему «Еволюція моделі суспільно-політичного розвитку в Словацькій Республіці» (червень 2020 р.). Львів, ЛНУ імені Івана Франка. https://lnu.edu.ua/thesis/kluuchkovych-anatoliy-yuriyovych/ Офіційний опонент дисертації Попкова Д.О. на тему «Політико-інституційні засоби консолідації розколотого суспільства» на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді ДФ 64.051.049 Харківського національного університету імені Н.В. Каразіна (грудень 2021 р.). Інформація: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-	
--	--	--	--	---	--

					kvalifikatsii/2021/12/doktor-filosofii-20-grudnya-2021.pdf Член (рецензент) разової спеціалізованої вченої ради ДФ 76.051.029 по захисту дисертації «Легітимізаційні аспекти антикорупційного контролю в Україні в умовах глобалізації» Антонюка Д.І., який здобував науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 – Політологія (18 листопада 2023 р.). https://www.chnu.edu.ua/media/bsvahd3n/345-antoniuk.pdf Член (рецензент) разової спеціалізованої вченої ради ДФ 76.051.030 по захисту дисертації «Брекзит у європейському медіадискурсі: передумови, характер, наслідки» Кибіч Я.В., яка здобувала науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 052 – Політологія (23 листопада 2023 р.). https://www.chnu.edu.ua/media/4rjnztr4/348-kybich.pdf Головний редактор збірника наукових праць. «Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент»: ЧНУ, 2019. Т.7; 2020, Т.8. URL: https://journals.chnu.edu.ua/index.php/mediaforum Член редколегії наукового збірника: Studium Europy Środkowej i Wschodniej. Kutno: Wyd-wo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie, Polska. URL: http://jcee.wsgk.com.pl/?page_id=56 Член громадської організації «Буковинський політологічний центр».	
Ротар Наталія Юрївна	Професор кафедри політології та державного управління	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1992 р., спеціальність «історія», кваліфікація «історик, викладач історії»	Доктор політичних наук, 23.00.02 – політичні інститути та процеси, диплом ДД №006365, 17.01.2008, протокол №12-06/1. Тема дисертації: «Участь громадян України у циклічних політичних процесах трансформаційного періоду»	28	Основними напрямками наукової діяльності є фундаментальні та прикладні наукові дослідження з теорії політичної науки, зокрема еволюції методології дослідження політичної участі, політичної культури, політичних ідентичностей та регіональної політики у її інституціональному вимірі; європейської інтеграції; ціннісного виміру етнополітичних процесів в умовах глобалізації; політичної регіоналістики; символічного та комунікативного супроводу політичного процесу; співвідношення механізмів та інструментів політичної участі, масової політики та емпайерменту, за якими опубліковано понад 300 наукових праць: 17 монографій, 10 навчальних посібників, понад 150 наукових статей. Серед останніх публікацій: Ротар Н. Тематичні панелі критичного дискурсу	Львівський національний університет імені Івана Франка «Політичні партії і вибори: українські та світові практики 15-16 листопада 2024» Сертифікат № 52/161124 2 кредити ECTS (60 годин) МОН України, НАДС України, Івано-

			Професор кафедри політології та державного управління, атестат 12ПР №006568 від 20.01.2011, протокол №1/38-П. (052 – політологія)	деліберативної демократії. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i>. 2024. Вип. 15. С. 237-250. https://doi.org/10.31861/mediaforum.2024.15.237-250 (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Інституціоналізація національного спротиву громадян України в умовах російсько-української війни. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2024. № 2 (19). С. 259–287. https://doi.org/10.29038/2524-2679-2024-02-259-287 (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Трансформація характеру діяльності Верховної Ради України в умовах правового режиму воєнного стану. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i>. 2024. № 14. С. 59–88. https://doi.org/10.31861/mediaforum.2024.14.59-88 (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Динаміка розгортання деліберативних практик моделювання процесу відновлення України. <i>Wschód Europy</i>. 2023. vol 9 (1). S. 11–35. (Index Copernicus). Ротар Н. Особливості концептуалізації ідеї цифрового суверенітету в сучасній політичній науці. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2023. № 3 (17). С. 229–244. (Index Copernicus, Категорія Б). Rotar N. How Ukrainian Society is Mobilizing and Uniting in the Light of the Russia's Unprovoked Invasion of Ukraine. <i>European Journal of Transformation Studies</i>. 2022. Vol. 10. №. 2. P. 265-267. Web of Science: Q4 Ротар Н. Інституційне оновлення деліберативної моделі політичної участі громадян ЄС. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2022. № 3(14). С. 234–251. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Трансформація маркерів теорії деліберативної демократії в сучасній політичній науці. <i>Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент</i>: зб. наук. праць. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. Том 10. С. 25–42. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Діджиталізація політичної участі громадян Європейського Союзу як інструмент подолання дефіциту демократії. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>. 2022. Т. 45. С. 163–175. (Index Copernicus, Категорія Б).	Франківська ОДА «Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ» 31 травня 2024 року Сертифікат № 284/2024 0,3 кредиту ECTS Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби КНУ імені Тараса Шевченка «Інформаційно-комунікативні технології та міжсекторальна взаємодія у сфері державної служби» 18–21.06.2024 Сертифікат № ЛНІШ-210624-217 1 кредит ЄКТС (30 годин) Львівський національний університет імені Івана Франка «Інновації у політичній практиці та науці Вишеградської четвірки в Україні: довоєнний, воєнний та євроінтеграційний контексти» 27.01.2024 Сертифікат № 106/270124
--	--	--	--	---	--

				Ротар Н. Діджиталізація політичної участі громадян Європейського Союзу як інструмент подолання дефіциту демократії. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2022. № 3(14). С. 234–251. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Процедурні аспекти використання діалогової моделі політичної участі в ЄС: рівень Європейського Парламенту. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>. 2021. Т. 44. С. 78–90. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Особливості реалізації політики декомунізації символічного простору в локальних макроспільнотах України. <i>Медіафорум: Аналітика. Прогнози, інформаційний менеджмент</i>. 2021. Вип. 9. С. 207–231. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Функціональні особливості європейської громадянської ініціативи як інноваційного формату політичної участі в Європейському Союзі. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2021. № 3(11). С. 235–256. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н., Макар В. Політична складова українсько-канадських відносин в умовах гібридної війни в Україні. <i>Rocznik Chelmski</i>. 2021. Том 25. С. 295–316. (Index Copernicus). Ротар Н. Процедурні аспекти використання діалогової моделі політичної участі в ЄС: рівень Європейського Парламенту. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>. 2021. Т. 44. С. 78–90. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Особливості реалізації політики декомунізації символічного простору в локальних макроспільнотах України. <i>Медіафорум: Аналітика. Прогнози, інформаційний менеджмент</i>. 2021. Вип. 9. С. 207–231. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Функціональні особливості європейської громадянської ініціативи як інноваційного формату політичної участі в Європейському Союзі. <i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>. 2021. № 3(11). (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Формування політики захисту електоральної моделі політичної участі від дезінформаційних впливів (на прикладі політики європейського союзу). <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>. 2021. Чернівці:	(60 год./ 2 кредити ECTS). Стажування шляхом участі у Першому Міжнародному форумі політологів в Україні 26-27 січня 2024 р. Сертифікат 106/270124 (60 год./ 2 кредити ECTS). Львівський національний університет імені Івана Франка Тема: «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» Сертифікат № 11/251135 від 25.11.2023 (60 год./ 2 кредити ECTS). Вища школа публічного управління «Використання тренінгових технологій під час організації навчання з питань європейської інтеграції та наближення законодавства України до права ЄС» 11.2023 Сертифікат СК-ТДТ 31115684/000238-23 1 кредит ЕКТС
--	--	--	--	--	--

				Чернівецький національний університет, 2021. Т. 43. С. 179–193. (Index Copernicus, Категорія Б). Rotar Nataliia. Decommunization of Symbolic Urban Space of Ukraine's Megalo polises: Effective Local Government Capacity Building. <i>Annales Universitatis Apulensis. Series Historica. The Cities of Central and Eastern Europe in the Last Century: Urban Projects and Developments After 1918.</i> 2020. 24(1). P. 205–237. (Scopus) Ротар Н. Критика теорії рефлексивного модерну в сучасній політичній науці. <i>Медіафорум: Аналітика. Прогнози, інформаційний менеджмент.</i> 2020. Вип. 8. С. 132–147. (Index Copernicus, Категорія Б). Ротар Н. Ю. Процес європейської інтеграції Румунії: основні результати та досвід для України. <i>Проблеми всесвітньої історії: науковий журнал. К.: НАН України.</i> 2019. № 3 (9) С. 161–174 (у співавторстві). (Категорія Б). Ротар Н. Особливості позиціонування зовнішньополітичних пріоритетів Європейського Союзу. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу.</i> 2020. Вип. 41. С. 146–156. (Index Copernicus, Категорія Б). <i>Навчальні посібники:</i> Практична політологія. Бульбенюк С. С., Довганик Н. М., Зайцева З.І. та інші. К.: КНЕУ, 2022. 328 с. (С. 306–324). Громадянська освіта в умовах безпекових викликів і загроз: навчальний посібник / за ред. А. М. Круглашова, Н. Ю. Ротар, І. В. Цікул. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2022. 184 с. (С. 38–62). Правова політологія. Академічний курс: підручник/авт. кол.; за ред. І. О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480 с. (у співавторстві). <i>Монографії:</i> Політичні інститути та процеси у країнах Центральної і Східної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: колективна монографія / за заг. ред.: Юрія Остапця і Маріана Токаря; [авт. колект.: В. Бурдяк, В. Бусленко, Є. Гайданка, І. Дудінська, В. Дудінський, М. Зан, Г. Зеленько, Н. Кічера, А. Ключкович, Н. Кононенко, Ю. Копинець, М. Лендъел, В. Литвин, Н. Марадик, Н. Нечаєва-Юрійчук, Ю. Остапець, М. Палінчак, В. Петрінко, А. Романюк, Н. Ротар, Д. Стебляк, М. Токар, М. Цірнер, Г. Шипунов]; Каф. політ. і держупр.; Ужгород.	(30 годин) Міністерство освіти і науки України «Основи тестології та розробки тестових завдань» 06. 2023 Сертифікат СК-ТДТ 31115684/000238-23 1 кредит ЄКТС (30 годин) Українська школа урядування «Тренінг для тренерів з питань управління різноманіттям» 20.05.2021 Сертифікат ТЦ КЗ/2020/045 ЗК-ТДТ 31115684/000015 0,48 кредити ECTS (14,5 годин) Міжнародне стажування Центр Східної Європи Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Centrum Europy Wschodniej Uniwersytetu
--	--	--	--	--	---

				нац. ун-тет. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 680 с. Науковий керівник 6 захищених кандидатських дисертацій та однієї докторської дисертації з політичних наук. Наразі здійснює керівництво 3 аспірантами. Підготувала одного призера міжнародного конкурсу студентських наукових робіт (Польща, Цікул І., 2004 р.) чотирьох призерів II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з політології: Кузуб Г. (2014 р., I місце); Карпо К. (2018 р., I місце), Назарко Л. (2019 р., I місце), Стьопкін А. (2020 р., I місце). Заступник Голови спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://www.chnu.edu.ua/nauka/zdobuvachu-naukovoho-stupenia/postiino-diiuchi-spetsializovani-vcheni-rady/spetsrada-d-7605103/; Член Спеціалізованої вченої ради Д 32.051.09 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук зі спеціальності 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Волинський національний університет імені Лесі Українки. https://ra.vnu.edu.ua/spetsializovani-vcheni-rady/spetsializovana-vchena-rada-d-32-051-09/ Член (голова, опонент, рецензент) разової спеціалізованої вченої: 2024 – 1, 2023 – 4; 2022 – 2; 2021 – 2; 2020 – 4. Член науково-методичної комісії МОН (052 Політологія) (з 2019 р.). Член редакційної колегії 2 фахових видань із політології категорії Б. Участь в проектах та грантах: Участь у реалізації проекту «UNA4UA2: Солідарність з Україною – Європейські університети фінансують співпрацю з Українськими університетами підтримка українських університетів», Ягеллонський університет у Кракові (Польща). Наказ по ЧНУ № 547-від від 07.11.2024 Сертифікат DOBRE Consortium for Public Administration Education Enhancement Training of Trainers Post-diploma Certificate Program Management in Ukrainian Local Government Institutions for Community Leaders and Council Members /Middle Managers / Public Service Officers April 21 – May 15, 2021 Сертифікат	Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) (наказ по Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича від 17.02.2022 № 46-від) 6 кредитів, сертифікат DOBRE Consortium for Public Administration Education Enhancement Training of Trainers Post-diploma Certificate Program Management in Ukrainian Local Government Institutions for Community Leaders and Council Members / Middle Managers / Public Service Officers April 21 – May 15, 2021 Сертифікат
--	--	--	--	---	---

					«Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», який виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки посольств Великої Британії та США, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси «International Students Adaptation and Integration (Інтеграція та адаптація іноземних і студентів)» (INTERADIS), який реалізовується ЧНУ імені Юрія Федьковича за програмою ERASMUS+ KA2 2018–2019 – регіональний дослідницький проект «Громадська підтримка інтеграції України до НАТО» (на замовлення Чернівецької ОДА); 2017–2018 – «Ефективна комунікація органів публічного управління та інститутів громадянського суспільства: механізми, кращі практики та досвід імплементації» (Фонд Ганса Зайделя, Німеччина); 2014–2018 – The Innovating Teaching and Learning of European Studies project (TEMPUS); 2013–2015 – «Формування регіональних і національних механізмів етнополітики в Україні» (на замовлення МОН України); 2011–2014 – «Наближуючись до всеохоплюючих знань про Європейську інтеграцію» (фонд Жана Моне); 2010–2011 – «Толерантна Буковина» (Міжнародний фонд «Відродження»). Членкиня громадських організацій: «Асоціація політичних наук України»: «Буковинський політологічний центр».	
Цікул Ірина Василівна	Доцент кафедри політології та державного управління	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2004 р., спеціальність «Політологія», кваліфікація політолог, викладач суспільно-політичних	Кандидат політичних наук, спеціальність 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Тема дисертації: «Гендерні аспекти формування паритетної демократії в Україні», диплом ДК № 058190 від 10.02.2010 р.	20	Автор понад 60 наукових праць, опублікованих у закордонних і вітчизняних наукових виданнях. У тому числі 3 навчальних посібників. Сфера наукових інтересів – особливості становлення та розвитку інституту парламентаризму, PR-стратегії політичних акторів, комунікаційні стратегії суб'єктів політики, проблеми комунікативної взаємодії органів влади та інститутів громадянського суспільства, комунікаційний супровід діяльності інститутів влади, дослідження проблем і перспектив розвитку паритетної демократії в Україні. Серед останніх публікацій: Цікул І. Гендерне стратегування в системі вищої освіти. <i>Забезпечення гендерної рівності та інклюзії в академічному середовищі</i> : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (30 квіт. 2024 р.) / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана, Навч.-наук.	Міжнародне стажування Центр Східної Європи Університету Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні/Centrum Europy Wsc hodniej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Польща Наказ № 46 від 17.02.2022 р. (01.03 – 30.04. 2022 р.) 6 кредитів ЄКТС Сертифікат NW-

		дисциплін, диплом РН № 25484849 від 30.06.2004 р.		ін-т «Юрид. ін-т» ; [редкол.: Кожура Л. О. та ін.]. Електрон. текст. дані. Київ : КНЕУ, 2024. С. 202-206. Цікул І. Особливості управління комунікаціями з внутрішньо переміщеними особами в умовах правового режиму воєнного стану в Україні. Україна – Європейський Союз: Формат розвитку відносин України та Європейського Союзу в контексті російсько-української війни, виборчих процесів та прав національних меншин. <i>Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 04–05 жовтня 2024 року)</i> / Ю. Остапець (голова редкол.); відповідальні за випуск: М. Зан, В. Гиря. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2024. С. 174-175. Цікул І. Комунікаційний потенціал політичних інститутів в умовах російсько-української війни. Європейський Союз: Формат розвитку відносин України та країн Центральної Європи у контексті російсько-української війни, гарантій безпеки та реінтеграції тимчасово окупованих територій. <i>Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 20 жовтня 2023 року)</i> / Ю. Остапець (голова редкол.); відповідальні за випуск: М. Зан, В. Гиря. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2023. С. 29–31. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/66764 Цікул І./ Tsikul I. Особливості оновлення стратегій комунікації інститутів влади в умовах російської агресії (на прикладі комунікацій Президента України). <i>Wschód Europy • East of Europe</i>. vol 9, 1 / 2023. С. 37-53. (Index Copernicus). Цікул І. Інструменти зовнішньої комунікації інститутів влади в Україні в умовах воєнного стану. <i>Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 28 червня 2022 року</i>. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. С. 178-180. Ротар Н., Цікул І. Польський досвід локальних практик громадянської освіти в системі інструментів євроінтеграційного поступу України. Влада та управління: Збірник наукових праць. За матеріалами ІХ Міжнародної наукової конференції «Муніципальні читання імені Антона Кохановського». Чернівці: «Букрек», 2022. Вип. 9. С. 190–209. http://cppk.cv.ua/i/1079138.pdf Цікул І. Особливості комунікаційного супроводу	139/22/D Підвищення кваліфікації - Кластерний тренінг для викладачів курсу «Демократія: від теорії до практики» (ГО «АВГО»), м. Львів (28-29 вересня 2024 р.) 0,4 кредити ЄКТС Сертифікат № 00015/24; Літня наукова школа «Інформаційно-комунікативні технології та міжсекторальна взаємодія у сфері державної служби» (Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 18-21 червня 2024 р.) 1 кредит ЄКТС Сертифікат № ЛНШ-210624-276; Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ, м. Івано-Франківськ (31 травня 2024 р.) 0,3 кредити ЄКТС Сертифікат № 285/2024; Форум викладачів
--	--	--	--	--	--

				діяльності зовнішньополітичних інститутів влади в сучасних демократіях. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022. Т. 45. С. 193-204. (Index Copernicus, Категорія Б). Tsikul I. CSOs' HUMANITARIAN SUPPORT FOR UKRAINE TO COUNTER RUSSIA'S UNPROVOKED AND UNJUSTIFIED INVASION. <i>European Journal of Transformation Studies</i>. 2022. Vol. 10. №. 2. P. 260-278. URL: http://www.journal-transformation.org/docs/issues/EJTS_2022_Vol_10_No_2/EJTS_2022_Vol_10_No_2.pdf Громадянська освіта в умовах безпекових викликів і загроз : навчальний посібник / за ред. А. М. Круглашова, Н. Ю. Ротар, І. В. Цікул. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2022. 184 с. Цікул І. Теоретичні аспекти інформаційного забезпечення політичної діяльності. <i>Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри</i>. Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 28-29 травня 2021 р.). Івано-Франківськ, 2021. С. 89-96. Цікул І. Інформаційне забезпечення функціонування політичних інститутів: формування теоретико-методологічного каркасу. <i>Історико-політичні проблеми сучасного світу</i>: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. Т. 43. С. 211-219. (Index Copernicus, Категорія Б). Цікул І., Гривас О., Мотревич Д. Інструменти формування медіа компетентності. <i>Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи</i>: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 27 травня 2021 року. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 124-128. Цікул І. Стратегії взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами місцевого самоврядування. <i>Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи</i>: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Чернівці, 14 травня 2019 року. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. С.88-91. Цікул І. Гендерне квотування як маніпулятивна технологія на місцевих виборах 2020 р. в Україні. <i>Розвиток політичної науки: європейські практики та</i>	громадянської освіти (ГО «АВГО»), м. Яремче Івано-Франківської області (12-13 травня 2023 р.) 0,4 кредити ЄКТС Сертифікат № 00034
--	--	--	--	---	--

					національні перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Чернівці, 1 грудня 2020 року. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. С. 95-98. Учасник низки вітчизняних і зарубіжних наукових конференцій. Член оргкомітету наукових заходів, що проводяться за ініціативи кафедри, факультету та університету. Член редакційної колегії збірників наукових праць «Політологічні та соціологічні студії»; щорічного збірника «Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції» (відповідальний секретар). Здійснює керівництво науковою діяльністю студентів. Член громадської організації «Буковинський політологічний центр».	
Представники роботодавців:						
Гуйтор Микола Миколайович	Перший заступник Голови Чернівецької обласної ради	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2004 р., спеціальність «Політологія», кваліфікація магістр політології, Диплом РН 25467979 з відзнакою, виданий 30.06.2004 р.	Кандидат політичних наук, спеціальність 23.00.02 – політичні інститути та процеси. диплом ДК 052642, 27.05.2009, Атестаційна колегія, рішення №29-06/2 від 27.05.2009. Тема дисертації: «Регіональні особливості застосування виборчих технологій в Україні (на прикладі Чернівецької та Закарпатської областей)».			

			Доцент кафедри політології та державного управління, атестат 12ДЦ 043989 від 29.09.2015, Атестаційна колегія, рішення №4/02-Д від 29.09.2015			
Колесніков Олексій Володимирович	Голова ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення»	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2006 р., спеціальність «Політологія», кваліфікація магістра політології, диплом з відзнакою РН № 30288858 від 20.06.2006	Кандидат політичних наук, спеціальність 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Тема дисертації: «Критерії та фактори ефективності виборчих технологій (на прикладі України)» Диплом кандидата наук ДК № 064792			
<i>Представники здобувачів вищої освіти:</i>						
Савченко Євген Михайлович	Студент	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича студент III курсу за спеціальністю 052 Політологія.				
Шпірний Даніїл Романович	Студент	Чернівецький національний університет				

		імені Юрія Федьковича студент I курсу за спеціальністю 052 Політологія.				
--	--	---	--	--	--	--

**1. Профіль освітньої програми Політологія зі спеціальності С2 Політологія
(0312 Political sciences and civics)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Спеціальність	С2 Політологія (0312 Political sciences and civics)
Форми навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр політології
Кваліфікація в дипломі	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) Спеціальність С2 Політологія (0312 Political sciences and civics) Освітня програма 052 Політологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – три роки 10 місяців
Наявність акредитації	НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ Сертифікат про акредитацію освітньої програми ОПП «Політологія» за спеціальністю 052 Політологія за першим освітнім рівнем вищої освіти (бакалавр). Дата видачі 16.05.2024 Строк дії 01.07.2029 № 8120
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестату про повну середню освіту
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або прийняття рішення вченою радою університету про закриття освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://fipmv.chnu.edu.ua/

2 – Мета освітньої програми

Підготовка фахівців, які володіють глибокими знаннями політичної теорії, політичних інститутів і процесів та практики, а також базовими та професійними компетентностями, категорійно-понятійним і аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки, критичним мисленням та практичними навиками роботи з цифровими інструментами, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у сфері політики на глобальному, національному, регіональному і локальному рівнях, готових до подальшого навчання на наступних рівнях вищої освіти, що відповідає Стратегії розвитку Університету

<https://www.chnu.edu.ua/media/1k4dmm3q/stratichnyi-plan-rozvytku-chnu-2025-2029.pdf>

3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація Спеціальність С2 Політологія. Об'єкт вивчення та професійної діяльності – владно-політичні відносини на місцевому, національному, регіональному та глобальному рівнях, зокрема політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та неформальні політичні інститути та процеси, політична поведінка, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн та регіонів, євроінтеграційні процеси. <i>Теоретичний зміст</i> предметної області охоплює ключові підходи та концепції з нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології, спеціальних політологічних дисциплін. Здобувач вищої освіти навчається основним методологічним підходам політичної науки і методам аналізу політики: теорії суспільного вибору, теорії раціонального вибору, теорії ігор, теорії неінституціоналізму, інтеграційних теорій та концепцій та ін. Інтегральною частиною освіти є оволодіння методологією сучасних соціальних наук, зокрема кількісними та якісними методами та інструментарієм прикладного політичного аналізу. <i>Методи, методика та технології</i> включають загальнонаукові та спеціалізовані методи аналізу політичних подій, структур, процесів, ситуацій, персоналій, а також діяльності політичних акторів міжнародного, державного та неурядового рівнів у контексті розробки та реалізації інформаційної політики. Спеціальні методи зокрема стосуються інформаційно-аналітичного забезпечення прийнятих рішень у міжнародній, зовнішньополітичній і внутрішньополітичній сферах. Інноваційні методи навчання включають проектну діяльність, ділові ігри, методи симуляції, проблемний метод та використання інтерактивних методик.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма бакалавра Освітня програма орієнтована як на професійну діяльність, що охоплює виконання практичних завдань і професійних обов'язків у політичній сфері, здійснення аналізу і прогнозування політичних процесів на місцевому, національному, регіональному, європейському та глобальному рівнях, так і на проведення інших прикладних наукових досліджень, необхідних для інформаційної, аналітичної, експертної, консультативної та дослідницької роботи.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта та професійна підготовка в галузі політології. Ключові слова: вища освіта, соціальні та поведінкові науки, політологія, політичні відносини, політичні системи, політичні концепції, політичний менеджмент, політичний маркетинг, європейська інтеграція, публічна політика, політичні інститути та процеси, політична поведінка, політична культура, регіональна, локальна політика, етнонаціональні відносини, виборчі процеси, аналітична діяльність.

Особливості програми	1.Програма вирізняється спрямованістю на регіональні особливості політичних систем і процесів у контексті поліетнічності та особливих етнонаціональних відносин у західноукраїнському регіоні, зокрема Буковині (Чернівецької області), врахування його транскордонного статусу та особливого значення в європейських та євроатлантичних процесах інтеграції України, що відображено в силабусах і програмах освітніх компонент). 2.Програма націлена на формування практичних компетентностей політолога за допомогою наскрізної програми навчальних і виробничих практик.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр з політології здатний до виконання професійних видів робіт, практичної роботи у державних органах, політичних партіях і громадських організаціях, органах місцевого й регіонального самоврядування, наукових і дослідницьких центрах згідно ДК 003:2010 Державний класифікатор професій та ДК 009:2010 Державний класифікатор видів економічної діяльності. Випускники вищих навчальних закладів, які здобули вищу освіту за спеціальністю С2 Політологія, можуть бути працевлаштованими у державних органах влади (спеціаліст II категорії у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади; спеціаліст II категорії відділу (управління) з питань внутрішньої політики у місцевих державних адміністраціях); здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність у вищих навчальних закладах і дослідницьких центрах (політолог; науковий співробітник Центру з вивчення політичних процесів суспільства): планування і проведення рекламних кампаній – 74.30; керівництво (робота) у політичних організаціях – М 91.32.0; керівництво (робота) у громадських організаціях – М 91.33.0; керівництво (робота) у професійних організаціях – М 91.12.0; діяльність у сфері радіомовлення й телебачення – М 92.22.0; діяльність в агентствах друку – М 92.40.0; діяльність в органах місцевого самоврядування; підтримка інформаційних, культурних служб. А саме: 1475.4 Менеджер (управитель) зі зв'язків із громадськістю. 2443 Професіонали в галузі філософії, історії та політології. 2443.1 Наукові співробітники (філософія, історія, політологія). 2443.2 Філософи, історики та політологи. 2443.1 Молодший науковий співробітник (філософія, історія, політологія). 2443.1 23667 Науковий співробітник (філософія, історія, політологія). 2443.1 Науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія). 2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях). 2443.2 Політичний оглядач. 2443.2 Політолог. 2451.2 Оглядач політичний. 2451.2 Редактор (соціально-політична проблематика).

	2451.2 Коментатор. 2419.2 Фахівець зі зв'язків з громадськістю та пресою. 3431 Консультант (в апараті органів державної влади). 3431 Референт з основної діяльності. 3436.1 Помічники керівників. 3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації). 3436.1 Референт. 4115 Асистент референта.
Подальше навчання	Можливість продовження здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Можливість набуття додаткових компетентностей, кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через науково-дослідну практику та самонавчання. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманізм, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Викладання відбувається у формі лекцій, мультимедійних лекцій, семінарів, практичних занять, самостійного навчання, індивідуальних (консультативних) занять. Навчання базується на компетентністному підході. Поступово впроваджуються основні елементи дуального навчання, зокрема засобами широкого залучення студентів до практичної діяльності за фахом в процесі навчання на бакалавраті. Загальний стиль навчання – навчально-орієнтований. Лекційні курси поєднуються з семінарами, практичними заняттями та робочими зустрічами. Процес навчання переважно відбувається в малих і середніх групах (до 20 осіб), з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах. Під час третього та четвертого року частина часу (6 кредитів) дається на написання курсової роботи, яка також публічно презентується та обговорюється за участі викладачів та студентів. Основні види занять: лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота, консультації з викладачами, розробка фахових проектів, написання тез і матеріалів, участь у круглих столах, експертних дискусіях, семінарах наукових та науково-практичних конференціях тощо.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени та заліки, практики, есе, презентації, тези доповідей, аналітичні та наукові статті, курсові роботи. Презентації: усні в PowerPoint та письмові; іспити: усні для концептуальних частин та письмові – для перевірки основних фахових знань. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. <i>Поточний контроль</i> – усне та письмове опитування, оцінка роботи в малих групах, тестування, захист індивідуальних завдань. <i>Підсумковий контроль</i> – екзамени та заліки з урахуванням балів поточного контролю. <i>Атестація здобувачів вищої освіти</i> – здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

	6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01	Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК02	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами.
	ЗК03	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК04	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК05	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК06	Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК07	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК08	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01	Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
	СК02	Здатність застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

	СК03	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
	СК04	Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
	СК05	Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
	СК06	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівнях; професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринках праці.
	СК07	Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.
	СК08	Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
	СК09	Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.

7 – Програмні результати навчання

	Знання, розуміння, уміння
РН01	Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
РН02	Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно та письмово у професійній діяльності.
РН03	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.
РН04	Володіти навичками професійної комунікації (з органами влади та місцевого самоврядування, політичними партіями та громадськими організаціями, ЗМІ).
РН05	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

RH06	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.
RH07	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.
RH08	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
RH09	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
RH10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
RH11	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
RH12	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
RH13	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівнях.
RH14	Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.
RH15	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.
RH16	Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією, відповідають профілю та напрямку дисциплін, які викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи, більшість із них мають наукові ступені за спеціальністю. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької /управлінської /інноваційної /творчої роботи та/або роботи за фахом та іноземні лектори. Відбувається обмін студентами за академічними програмами.
Матеріально-технічне	Для організації навчального процесу використовується матеріально-технічна база університету, зокрема приміщення 14 корпусу ЧНУ, а також всі об'єкти соціально-побутової сфери.

забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес упродовж всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. На факультеті працює два комп'ютерних класи, в 90 % аудиторіях є мультимедійні проектори. В усіх аудиторіях наявний вільний доступу до мережі Інтернет.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність інформаційного забезпечення: 1. На базі факультету функціонує методична лабораторія, бібліотека, де представлено основна наукова література, підручники, посібники, практикуми, тексти лекцій, методичні вказівки до семінарських занять. Також діють Центр Євroatлантичної інтеграції та безпеки, Центр Американських студій, Центр Канадських студій імені Рамона Гнатишина, Центр «Східна школа польських студій імені Антона Кохановського», Центр румунських студій, Центр Буковинознавства, Центр стратегічних комунікацій «Україна-XXI», Центр євroatлантичної інтеграції та безпеки, які сприяють забезпеченню новітніх досліджень у галузі політичних наук. Студенти політологи активно залучаються до заходів, які проводяться Науково-дослідницьким інститутом європейської інтеграції та регіональних досліджень Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. 2. Наявний доступ з університетської мережі до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. 3. Офіційний веб-сайт закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація за адресою: http://chnu.cv.ua 4. Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану за адресою: https://moodle.chnu.edu.ua/ Наявність навчально-методичного забезпечення: 1. Навчальний план та пояснювальна записка до нього. 2. Робоча програма з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі опис навчальної дисципліни, результати навчання, програма, тематичний план навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті. 3. Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни. 4. Наскрізна програма практичної підготовки, робочі програми практик, методичні рекомендації до їх проходження.

	5. Навчальні матеріали з кожної навчальної дисципліни навчального плану розміщуються в системі електронного навчання та містять конспекти лекцій, повнотекстові матеріали для опрацювання (статті, розділи монографій, параграфи підручників тощо), матеріали для практичних та семінарських занять, а також базу тестових запитань, ІНДЗ. Наявні методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів (виконання та захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи). Програма повністю забезпечена НМК (силабусами, програмами) з усіх навчальних компонентів, наявність яких представлена у модульному середовищі освітнього процесу університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних. Також можлива міжнародна академічна мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Укладена угода про міжнародну кредитну мобільність та можливість подвійних дипломів із університетом в м. Лодзь (Польща). Кафедра має прямі договори щодо міжнародної кредитної мобільності в рамках програми Erasmus+ з Пантеон Університетом (Афіни, Греція), університетом міста Оснабрюк (Німеччина), а також університетом міста Орадя (Румунія). Також здобувачі освіти мають можливість брати участь у програмах Erasmus+ в межах загальноуніверситетських конкурсів. Виконані проекти: TEMPUS «Інноваційне викладання і вивчення європейських студій» (INOTLES), Завершується виконання Програми Erasmus+ з університетом Орадя (Румунія).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах.

Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент ОП

2.1. Перелік компонент ОПП			
Код ОК	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
	Обов'язкові компоненти ОПП		
ОК1	Актуальні питання історії та культури України		екзамен
ОК2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік, екзамен
ОК4	Соціологія	6	екзамен
ОК5	Філософія	4	екзамен
ОК6	Вступ до спеціальності	4	залік
ОК7	Політична історія ХХ ст.	4	екзамен
ОК8	Політична риторика	3	залік
ОК9	Цифрові інструменти в навчальній і науковій діяльності політолога	3	залік
ОК10	Політична соціологія	4	екзамен
ОК11	Історія політичних вчень	6	екзамен
ОК12	Політичні системи	4	екзамен
ОК13	Політична комунікація	4	екзамен
ОК14	Політична географія та геополітика	4	залік
ОК15	Вибірчі системи, голосування та референдуми	5	екзамен
ОК16	Політична культура	5	екзамен
ОК17	Політична журналістика	4	екзамен
ОК18	Політичні ідеї та доктрини ХХ-ХХІ ст.	4	залік
ОК19	Правове забезпечення політики	4	залік
ОК20	Паблік Рілейшнз	5	залік
ОК21	Сучасні політичні теорії	6	екзамен
ОК22	Прикладні аспекти політичної психології	5	екзамен
ОК23	Філософія політики	5	екзамен
ОК24	Менеджмент виборчих кампаній	4	екзамен
ОК25	Методи вивчення громадської думки	5	екзамен
ОК26	Історія та теорія політичних партій	4	екзамен
ОК27	Політичні еліти та лідерство	5	екзамен
ОК28	Методи обробки даних в політичних науках	6	екзамен
ОК29	Методологічні основи політичної науки	5	екзамен
ОК30	Порівняльна політологія	5	екзамен
ОК31	Світова політика	4	екзамен
ОК32	Політична конфліктологія	4	екзамен
ОК33	Політичний аналіз та прогнозування	6	екзамен
ОК34	Публічна політика	5	екзамен
	Курсові роботи	6	
ОК35	Курсова робота	3	екзамен (захист)
ОК36	Курсова робота	3	екзамен (захист)
	Практики	11	
ОК37	Інформаційно-дослідницька практика (навчальна)	3	залік (захист)

OK38	Політологічна практика (виробнича)	4	екзамен (захист)
OK39	Політологічно-дослідницька практика (виробнича)	4	екзамен (захист)
OK40	Кваліфікаційна (бакалаврська) робота	4	екзамен (захист)
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	177	
	Вибіркові компоненти ОПП		
BK1	Фізичне виховання (за видами спорту)	3	залік
BK2	Базова загальновійськова підготовка*(БВВП)	10	диф. залік
BK3	Вибіркова дисципліна із загальноуніверситетського списку	3	залік
BK4	Громадянське суспільство	3	залік
BK5	Політична регіоналістика	3	залік
BK6	Державне управління	3	залік
BK7	Історія та теорія європейської інтеграції	3	залік
BK8	Політичні режими	3	залік
BK9	Політика та економіка	3	залік
BK10	Історія політичних вчень України	3	залік
BK11	Політична та професійна етика	3	залік
BK12	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	9	залік
BK13	Політичне маніпулювання	3	залік
BK14	Регіональні політичні процеси в Україні	3	залік
BK15	Вибірчі та референдні процеси в Україні	3	залік
BK16	Вибірчі та референдні процеси в ЄС	3	залік
BK17	Місцеве самоврядування	3	залік
BK18	Гендерний вимір політичних відносин	3	залік
BK19	Антикорупційна політика	3	залік
BK20	Теорії політичних інститутів і процесів	3	залік
BK21	Політичні процеси та інститути ЄС	3	залік
BK22	Політична реклама	3	залік
BK23	Зовнішня політика України	3	залік
BK24	Політичні інститути та процеси постконфліктних суспільств	3	залік
BK25	Менеджмент партійної діяльності	3	залік
BK26	Галузеві політики ЄС	3	залік
BK27	Міжнародні організації в політичних процесах	3	залік
BK28	Етнополітичні процеси в Україні	3	залік
BK29	Міграційні процеси в світі та Україні	3	залік
BK30	Інформаційні ресурси політичної діяльності в Україні	3	залік
BK31	Інформаційні ресурси в політиці	3	залік
BK32	Професійна іноземна мова	3	залік
BK33	Технології формування політичного іміджу	3	залік
BK34	Антикризові стратегії політичної діяльності	3	залік
BK35	Теорії та концепції міжнародних відносин	3	залік
BK36	Актуальні безпекові та авторитарні виклики сучасності	3	залік
BK37	Організація професійної діяльності політолога	3	залік
BK38	Військова підготовка*	29	залік
	Загальний обсяг по блоку	63	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240	

- * У **2-му** семестрі студенти обирають **одну** дисципліну в обсязі **3 кредити**.
- * У **3-му** семестрі студенти обирають **одну** дисципліну в обсязі **3 кредити**.
- * У **4-му** семестрі студенти обирають **дві** дисципліни в обсязі **6 кредитів**.
- * У **5-му** семестрі студенти обирають **чотири** дисципліни обсязі **12 кредитів**.
- * У **6-му** семестрі студенти обирають **чотири** дисципліни в обсязі **12 кредитів**.
- * У **7-му** семестрі студенти обирають **чотири** дисципліни в обсязі **12 кредитів**.
- * У **8-му** семестрі студенти обирають **п'ять** дисциплін в обсязі **15 кредитів**.

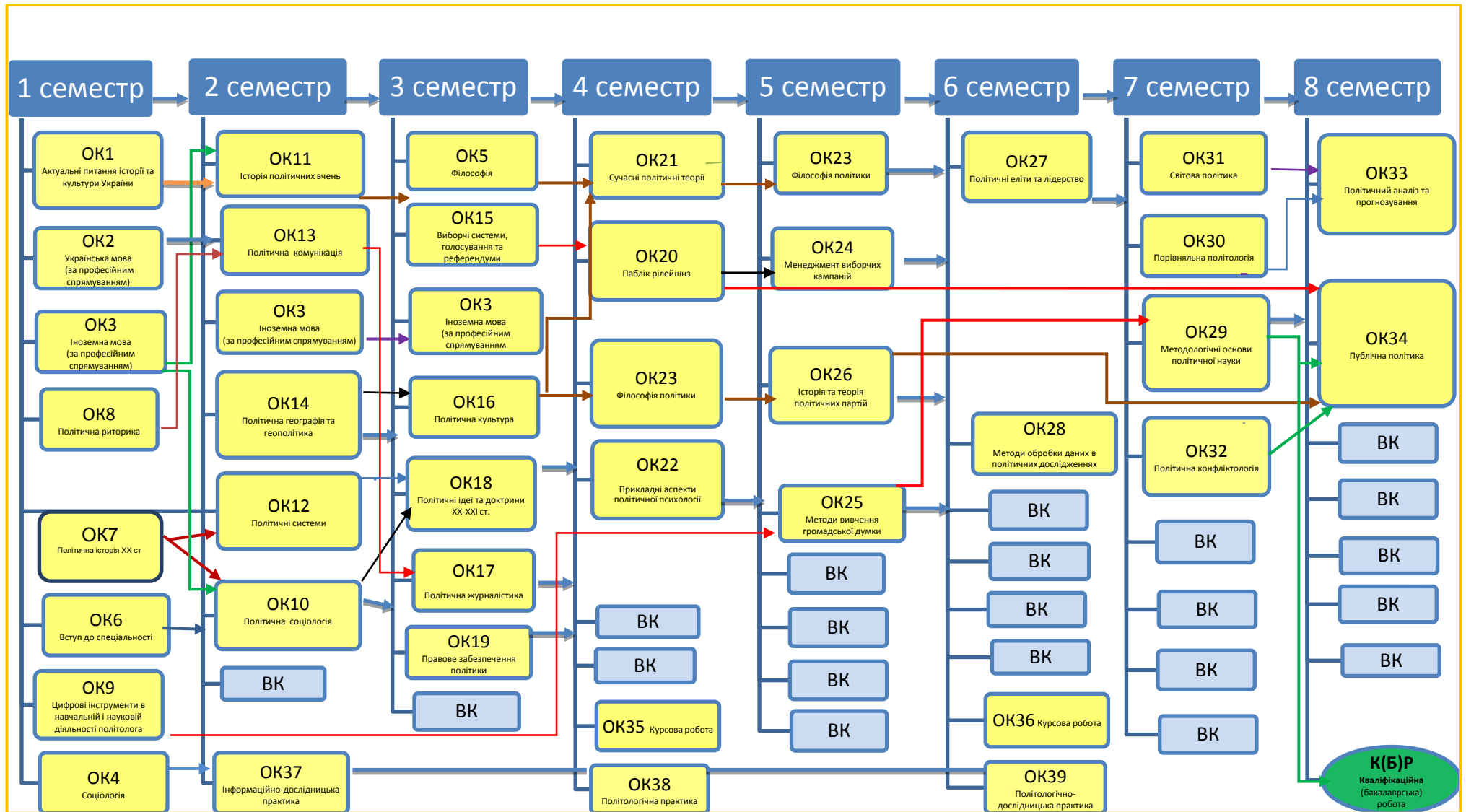
Структурно-логічна схема ОП

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія», ступеня бакалавр загальним обсягом **240** кредитів ЄКТС передбачає оволодіння студентами **57** навчальними дисциплінами, написання **двох** курсових робіт, проходження **трьох** практик (однієї навчальної та двох виробничих) і проведення підсумкової атестації у формі **кваліфікаційної (бакалаврської) роботи (4 кредити)**.

Обов'язкова частина навчального плану має обсяг **177** кредитів ЄКТС (70,83 %) і включає 34 дисципліни (**156** кредитів), Інформаційно-дослідницьку, Політологічну, Політологічно-дослідницьку практики (**11** кредитів) та курсові роботи (**6** кредитів).

Вибіркова частина навчального плану має обсяг **63** кредити (27,5 %) та передбачає самостійний вибір студентами із переліку 38 дисциплін.

Структурно-логічна послідовність вивчення обов'язкових компонентів освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми Політологія спеціальності С 2 Політологія (0312 Political sciences and civics) галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація, проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота повинна бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти, або його підрозділу. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Атестація завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр політології.

**4.2. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми:
курсів роботи та практики**

З(С)К	ОК35 Курсова робота	ОК36 Курсова робота	Практики		
			ОК37 Навчальна (Інформаційно- дослідницька)	ОК38 Виробнича (Політологічна)	ОК39 Виробнича (Політологічно- дослідницька)
ЗК1	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+		
ЗК3	+	+	+	+	+
ЗК4			+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	
ЗК7	+	+			
ЗК8	+	+	+	+	+
СК1	+	+	+	+	+
СК2	+	+			+
СК3	+	+	+	+	
СК4			+		+
СК5		+	+	+	+
СК6		+	+	+	+
СК7			+	+	+
СК8			+		+
СК9	+	+		+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

5.1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми:

обов'язкові компоненти освітньої програми

		Обов'язкові компоненти освітньої програми																																	
		Навчальні дисципліни																																	
РН	ОК1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	
РН 1				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 2	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+			+						+	+	+			
РН 3	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 4		+		+	+			+		+			+				+			+				+	+							+		+	
РН 5	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+			+	+			+				+	+	+		+		+		+	+	+	
РН 6	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+			+	+	+	
РН 7				+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	
РН 8				+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 9				+						+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+			+		+	+	+		
РН 10	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 11				+						+						+		+	+		+		+	+	+	+			+	+	+		+		
РН 12				+			+			+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
РН 13				+			+			+				+		+	+	+			+			+	+			+	+	+		+	+	+	
РН 14				+						+							+	+		+	+			+	+			+	+			+	+		
РН 15				+						+															+		+	+		+		+	+		
РН 16		+	+	+		+		+	+	+			+				+			+				+	+			+				+	+		

**5.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми:
курсів роботи та практики**

РН	ОК35 Курсова робота	ОК36 Курсова робота	Практики		
			ОК37 Навчальна (Інформаційно- дослідницька)	ОК38 Виробнича (Політологічна)	ОК39 Виробнича (Політологічно- дослідницька)
РН 1	+	+		+	+
РН 2	+	+		+	+
РН 3	+	+		+	+
РН 4				+	+
РН 5	+	+		+	+
РН 6				+	+
РН 7	+	+			+
РН 8	+	+		+	+
РН 9		+			+
РН 10	+	+	+	+	+
РН 11					+
РН 12		+	+	+	+
РН 13		+	+	+	+
РН 14					+
РН 15					+
РН 16	+	+		+	+